Dosarul nr.2r-264/22 (2-22128636-03-2r-19082022)

judecătorul Alexandru Zadorojniuc, judecătoria Soroca, sediul Florești

DECIZIE

În numele Legii

24 decembrie 2024 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil al Curţii de Apel Bălţi

în componenţa:

preşedintele colegiului, judecătorul Elena Grumeza,

judecătorii Ivan Parii şi Stanislav Grosu,

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Bîrcă Oleg avocatul Arina Țurcan-Donțu împotriva încheierii judecătoriei Soroca, sediul Florești din 01 august 2024 de respingerea a cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, înaintate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrcă Oleg către Bîrcă Cătălina, intervenienți accesorii Structura Teritorială Asistență Socială Florești, IP Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere,

a constatat:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 02 septembrie 2022, Bîrcă Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bîrcă Cătălina, intervenienți accesorii Structura Teritorială Asistență Socială Florești, IP Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.
2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 07 aprilie 2023, cauza civilă 2-849/2022 la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrcă Oleg împotriva lui Bîrcă Cătălina, cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrcă Cătălina împotriva lui Bîrcă Oleg, cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori, s-au conexat într-un singur proces.

3. La data de 01 august 2024, reprezentantul reclamantului/pârât Bîrcă Oleg, avocatul Arina Țurcan-Donțu a depus cerere prin care solicită asigurarea acțiunii și anume: transmiterii copiilor ***** a.n, ***** şi ***** a.n, *****, în supravegherea și îngrijirea tatălui Bîrcă Oleg, în ***** până la pronunțarea unei hotărâri definitive şi irevocabile pe caz; interzicerii lui Bîrcă Cătălina de a transfera și schimba din ***** locul de trai al copiilor ***** şi *****, până la pronunţarea unei hotărâri definitive şi irevocabile pe caz.
4. În motivarea cerinței de asigurare a acțiunii a indicat că copiii minori ***** şi ***** de la naștere și până în prezent au locuit permanent împreună eu tata Bîrcă Oleg în familia tatălui şi a bunicilor paterni, în *****. Susține că Bîrcă Cătălina, atunci când copilul *****, avea vârsta de 3 luni, a abandonat ambii copii și a mers să domicilieze inițial în or. Florești la o rudă, după care a plecat peste hotare în Polonia. Ulterior, în perioada de timp descrisă, mama Bîrcă Cătălina, a locuit cu chirie în mun. Chișinău, după care din nou a plecat la muncă în Germania. În tot acest timp, copiii au crescut împreună cu tata și bunicii pe linie paternă, fapt confirmat prin certificatul de confirmare eliberat de Primăria Băhrinești, r. Florești.
5. Potrivit certificatului nr. 409 din 30.08.2022, eliberat de Primăria Băhrinești, r. Florești, mama copiilor Bîrcă Cătălina, a lăsat până în prezent copiii în grija tatălui Bîrcă Oleg, şi a buneilor paterni de la o vârstă fragedă: *****, avea 1 an şi 8 luni şi *****, avea vârsta de 3 luni. Mama Bîrcă Cătălina, nu a contribuit la creșterea și dezvoltarea copiilor, doar vizitându-i uneori. Această familie a fost discutată de câteva ori la ședința Echipa Multidisciplinară, la care mama Bîrcă Cătălina, nu a respectat cerințele impuse dc Echipa Multidisciplinară. Copiii au frecventat Grădinița din s. Băhrinești pana la 13.06.2022, când instituția preșcolară a fost închisă pentru ca angajații să meargă în concediu. În luna iunie 2022, mama Bîrcă Cătălina, a solicitat tatălui să le permită copiilor să meargă în perioada vacanței împreună cu ea la bunica maternă în r. Soroca, iar tata nu s-a opus.
6. La data de 30 august 2022, reclamantul Bîrcă Oleg, s-a prezentat la domiciliul bunicii materne pentru a lua copiii și a depistat că mama copiilor Bîrcă Cătălina, era plecată peste hotare, iar copiii se aflau cu bunica pe linie maternă. Pentru a lua copiii acasă tata, Bîrcă Oleg, a solicitat intervenția poliției şi a autorității tutelare. În prezent copiii locuiesc cu tata, Bîrcă Oleg, în *****.
7. În contextul celor expuse Bîrcă Oleg solicită aplicarea măsurilor asigurătorii din motiv că pârâta Bîrcă Cătălina, a încercat de mai multe ori să le schimbe locul de trai a copiilor.
8. Menționează că la data de 07 decembrie 2023 Curtea de Apel Bălți a emis Decizia nr. nr. 2r-423/23 (Nr. PIGD 2- 23145357-03-2r-14112023) prin care a admis recursul declarat de recurentul Bîrcă Oleg în interesele victimelor ***** şi Bîrcă Dcnis împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 13 octombrie 2023, a casat hotărârea atacată şi a admis parțial cererea declarată de Bîrcă Oleg în interesele victimelor minore ***** şi ***** cu privire la eliberarea ordonanței de protecție în cazurile de violență în familie fiind eliberată ordonanță de protecție a victimei violenței în familie *****, şi *****, domiciliați în *****, cu aplicarea în privința

Cătălinei Bîrcă, a restricțiilor pe o perioadă de 30 zile şi anume: obligarea Cătălinei Bîrcă, domiciliat în r. Soroca, s. Boxani, de a sta departe de locul aflării victimelor *****, şi *****. la o distanța ce ar excluzând orice contact vizual cu ei; obligarea Cătălinei Bîrcă, a.n.16.10.1999, IDNP 200403809630, domiciliat în *****, să nu se apropie de instituția preșcolară (grădinița) pe care o frecventează copiii *****, a.n.***** şi *****, a.n.***** în satul ***** şi alte locuri determinate pe care frecventează copii *****, şi Bîreă Denis.

9. În motivarea Deciziei Curții de Apel Bălți s-a indicat că reieșind din impactul psiho-emoţional asupra copiilor al comportamentului intimatei Bîrcă Cătălina care a încercat să ia cu forța copiii, care sunt de o vârstă fragedă /aproximativ șase ani şi respectiv patru ani/ şi iscând astfel un conflict cu bunica copiilor, cu care aceştia se simt în siguranță, Colegiul civil, ținând cont de interesul superior al copiilor, consideră că pentru a asigura stabilitatea psiho-emoţională a copiilor ***** şi *****, este necesară aplicarea măsurilor de protecție pe o perioadă dc 30 zile cu aplicarea în mod obligatoriu a monitorizării electronice.
10. Având în vedere că pe parcursul desfășurării procesului, există riscul ca pârâta/mama copiilor Bîrcă Cătălina, să transfere copiii *****, şi *****, de la Bîrcă Oleg - părintele cu care acestea locuiesc permanent, în sensul alin (4) din art. 63 din Codul familie, solicită instanței de judecată aplicarea măsurilor asigurătorii, sub forma transmiterii copiilor în supravegherea tatălui pînă la pronunțarea unei hotărîri definitive și irevocabile pe caz.
11. Mai menționează că scopul asigurării acțiunii rezidă în necesitatea prevenirii unui prejudiciu iminent ce ar putea fi ireparabil, inclusiv prin periclitarea echilibrului psihic şi emoțional al copiilor în cazul transferului la alt loc de trai decât cel al părintelui cu care acesta locuiește permanent.
12. Concluzionează că, pentru eficacitatea actului de justiție, pentru a se asigura că pârâta Bîrcă Cătălina, nu schimbă/transferă locul de trai al copiilor ***** şi *****, până la pronunțarea unei hotărâri definitive şi irevocabile pe caz, reclamantul Bîrcă Oleg consideră oportun de a aplica măsurile de asigurare a acțiunii.
13. În opinia reclamantului Bîrcă Oleg în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii există riscul ca pârâta/mama copiilor Bîrcă Cătălina să transfere copiii *****, şi ***** de la Bîrcă Oleg părintele cu care acestea locuiesc permanent şi astfel să perturbe echilibru psihologic al copiilor.
14. Prin încheierea judecătoriei Soroca, sediul Florești din 01 august 2024 s-a respins cererea înaintată de reprezentantul lui Bîrcă Oleg, avocatul Arina Țurcan-Donțu privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, ca neîntemeiată.

Solicitarea recurentului:

15. La 14 august 2024 reprezentantul recurentului Bîrcă Oleg avocatul Arina Țurcan-Donțu a declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Soroca, sediul Florești din 01 august 2024, solicitând admiterea recursului înaintat, casarea integrală a încheierii instanței de fond cu emiterea unei noi soluții prin care să fie admisă cererea de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

16. În motivarea recursului se invocă aceleași temeiuri reținute în cererea de asigurare a acțiunii. Totodată, recurentul a menționat că alin (4) din art. 63 din Codul Familiei prevede că în cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent.
17. Susține că norma de referinţă este o norma dispozitivă, în sensul în care nu prevede o sancţiune procesuală sau de drept material pentru încălcarea acestei prescripţii. Mai mult ca atât, norma precizată nu instituie nici un mecanism ce ar permite o executare forţată şi necondiţionată. Atunci când există riscul ca pe parcursul desfăşurării procesului, părintele care locuieşte separat să transfere locul de trai al copiilor de la părintele cu care acesta domiciliază către celălalt în afara unui acord, la cererea părţilor instanţa de judecată poate dispune aplicarea măsurilor asigurătorii, prin care va împiedica acest fapt. În contextul prevederilor legale expuse a și formulat cerere de asigurare a acţiunii.
18. Intimata Bîrcă Cătălina și intervenientul accesoriu Structura Teritorială Asistență Socială Florești, nu a depus referință la cererea de recurs.
19. Intervenientul accesoriu IP Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică Centrul Republican în referința depusă a indicat că anterior a perfectat şi prezentat conform solicitării Rapoartele de evaluare psihologică a copiilor minori ***** (Raport nr. 01 din 12.01.2023) şi ***** (Raport nr.02 din 12.01.2023), documente ce reflectă concluziile psihologului şi recomandările de intervenţie ulterioară. A indicat că îşi exprimă îngrijorare privind faptul că tensiunea dintre părinţi continuă să se menţină şi după atâţia ani, fapt care afectează bunăstarea şi dezvoltarea armonioasă a copiilor. Pledază ca toate acţiunile să fie guvernate de interesul superior al copilului, menţinându-se poziţia privind necesitatea copiilor de a fi crescuţi şi educaţi într-un mediu familial securizant, protectiv şi prietenos în care să se asigure nevoile fiziologice şi psihologice pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, psiho-socială şi stabilirea unui ataşament sigur cu ambii părinţi.

Aprecierea instanței de recurs:

20. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea încheierii primei instanţe din următoarele motive:
21. Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
22. Conform prevederilor art. 181 alin.2) CPC, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

23. Instanța de recurs constată că încheierea instanței de fond din 01 august 2024 a fost contestată la 14 august 2024, în interiorul termenului legal de 15 zile de la comunicare.
24. În conformitate cu art. 426 alin.2) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
25. Conform art. 427 lit. „a" CPC al RM instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.
26. Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălți conchide că recursul declarat de recurentul reprezentantul recurentului Bîrcă Oleg avocatul Arina Țurcan-Donțu urmează a fi respins cu menținerea încheierii judecătoriei Soroca, sediul Florești din 01 august 2024 din următoarele considerente.
27. În conformitate cu art.174 CPC la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar crea dificultăți judecătorești sau ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.
28. Art. 175 alin.1 lit.„b" CPC al RM prevede că, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să interzică pârâtului săvârşirea unor anumite acte.
29. S-a constatat că, recurentul Bîrcă Oleg a solicitat aplicarea măsurii de asigurare și anume: transmiterea copiilor ***** şi ***** în supravegherea şi îngrijirea tatălui Bîrcă Oleg, în *****, până la pronunţarea unei hotărâri definitive şi irevocabile pe caz; interzicerea lui Bîrcă Cătălina, de a transfera şi schimba din ***** locul de trai al copiilor ***** şi *****, până la pronunţarea unei hotărâri definitive pe caz.
30. Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță prin încheierea din 01 august 2024 a respins cererea înaintată de Bîrcă Oleg privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii reconvenționale ca fiind neîntemeiată.
31. Conform art. 177 alin.1) CPC, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acţiunii.
32. În speța dată Colegiul Civil reține că, prima instanță corect a apreciat și a constatat circumstanțele cauzei şi a respins cererea privind asigurarea acțiunii.
33. În sensul normelor enunţate, judecătorul urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din necesitatea asigurării executării reale şi corespunzătoare a hotărârii judecătoreşti, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea acesteia.
34. Instanța de recurs menționează că măsurile de asigurare enumerate în art.175 CPC nu sunt exhaustive şi judecătorul sau instanţa poate aplica, după caz, şi alte măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174 CPC. Depăşirea scopului asigurării acţiunii va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.

35. Drept urmare, Colegiul Civil prin prisma prevederilor art.174 CPC, reține că reclamantul-recurent Bîrcă Oleg, înaintând instanței cerința privind aplicarea unor măsuri de asigurare a acțiunii, urmează să demonstreze prin circumstanțe reale și probe pertinente și concludente faptul că, în caz de neaplicare a acestor măsuri va fi imposibilă executarea hotărârii judecătorești respective, precum și rea-credința a pârâtei-intimate, care ar putea crea obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare.
36. Conform prevederilor art. 118 alin.1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
37. Respectiv cerința de aplicare a măsurilor de asigurare, în prezenta speță, urmează a fi motivată sub aspectul imposibilității executării unei eventuale hotărâri judecătorești.
38. Totodată, Colegiul a stabilit că măsurile de asigurare a acțiunii cerute de Bîrcă Oleg nu pot influența în vreun mod executarea eventualei hotărâri judecătorești, lipsește și necesitatea, cum și temeiul legal, de aplica aceste măsuri de asigurare a acțiunii.
39. Colegiul notează că, reprezentantul lui Bîrcă Oleg, avocatul Arina Țurcan-Donțu înaintând cerința de aplicarea măsurilor de asigurare a invocat că pârâta anterior, în luna iunie a anului 2022 a solicitat lui Bîrcă Oleg să-i permită să ia copiii împreună cu ea, la bunica maternă în r. Soroca, unde reclamantul nu s-a opus, iar ulterior Bîrcă Oleg prezentîndu-se la domciliul bunicii materene, a stabilit că Bîrcă Cătălina era plecată peste hotare, iar copiii se aflau doar cu bunica.
40. Colegiul conchide că argumentul respectiv nicidecum nu probează pretinsa predispoziție a intimatei de a schimba eventual locul de trai al copiilor, sau de a-i crea impedimente recurentului în exercitarea drepturilor sale părintești. Argumentul respectiv invocat de recurent, se referă în special la aprecierea calităților părintești a mamei copiilor Bîrcă Cătălina și nu probează presupuse acțiuni ilegale ce pot fi comise pe viitor de intimată în privința copiilor săi.
41. Mai mult ca atît Colegiul atestă că recurentul nu a prezentat nici o probă a faptului că reclamanta ar încerca, fără acordul pîrîtului să schimbe domiciliu copiilor din localitatea unde aceștia se află la moment. Or, însuși recurentul indică că intimata i-a cerut anterior acordul pentru a lua copiii la bunica maternă pe perioada vacanței, iar la moment, copii se află la domiciliul recurentului, în s. Băhrinești, r-ul Florești.
42. Astfel, Colegiul remarcă că argumentul menționat nu poate fi reținut, deoarece constituie opinia subiectivă a reclamantului asupra posibilelor viitoare acțiuni de rea-credință a intimatei/pârâte, iar instanței nu i-au fost prezentate careva probe pertinente și elocvente ce ar confirma riscul dat.
43. Cu referire la argumentul recurentului, potrivit căruia anterior față de Bîrcă Cătălina au fost aplicate măsuri de protecție, prin Decizia Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2023, pentru o perioadă de 30 zile, prin care intimata a fost obligată să nu se apropie de locul aflării copiilor, să excludă orice contact vizual cu ei, precum și să nu se apropie de instituția pe care copiii o frecventează, Colegiul la fel îl consideră irelevant. Or, faptele stabilite în Decizia respectivă, s-au epuizat, iar efectul ordonanței de protecție aplicată, s-a consumat.

44. Colegiul denotă că însuși recurentul nu a s-a referit la careva acțiuni tendențioase a intimatei, întreprinse în scopul schimbării domiciliului copiilor, comise după expirarea măsurilor de protecție anterior aplicate.
45. În concluzie, Colegiul consideră corect argumentul instanței de fond, potrivit căruia în situația în care s-a adeverit cu certitudine faptul că la moment copiii locuiesc împreună cu tata, riscul imposibilității executării unei eventuale hotărîri de stabilire a domiciliului copiilor minori cu tata, în speță, nu există.
46. În consecință, recurentul nu a demonstrat care este probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.
47. Sub un alt aspect, argumentele recurentului nu pot fi considerate ca fiind acelea ce reflectă scopul pentru care este îndreptată aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Or, colegiul conchide că acestea vizează în special fondul pricinii, iar reținerea argumentelor invocate în recurs ca motive de asigurare a acțiunii în sensul solicitat de recurent, la etapa actuală, indiscutabil ar duce la încălcarea principiului contradictorialității procesului civil.
48. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.
49. În ceia ce privește argumentul recurentului potrivit căruia norma prevăzută de art. 63 alin. (4) din Codul familiei nu instituie sancțiuni pentru încălcarea acesteia, la fel ca și un mecanism ce ar permite o executare forţată şi necondiţionată în caz de încălcare, Colegiul îl consideră nefondat. Or, scopul măsurilor de asigurare a acțiunii nu este de a impune sancțiuni, dar de a asigura executarea eventuală a hotărîrii judecătorești. Prin urmare argumentul respectiv, depășește scopului asigurării acţiunii.
50. Respectiv, contrapunând starea de fapt constată, precum și obiectul litigiului, Colegiul atestă cert și indubitabil, că măsurile de asigurare a acțiunii solicitate a fi aplicate de Bîrcă Oleg nu pot fi admise, deoarece solicitările invocate, pot fi soluționate doar în cadrul unui proces civil, potrivit regulilor generale în cadrul unei acțiuni civile.
51. În circumstanţele date, Colegiul Civil şi de contencios administrativ consideră că totalitatea circumstanțelor relatate mai sus în ansamblul lor, aprecierea juridică corectă a materialelor cauzei, a probelor administrate, a înscrierilor anexate și raportate la exigențele legislației în vigoare, determină incontestabil legalitatea și temeinicia încheierii contestate și prin urmare este necesar să respingă recursul declarat de recurentul Bîrcă Oleg fiind neîntemeiat şi să menţină încheierea judecătoriei Soroca, sediul Florești din 01 august 2024 fără modificări.
52. În temeiul art. 427 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil

Decide:

Respinge cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Bîrcă Oleg avocatul Arina Țurcan-Donțu;

Menține încheierea judecătoriei Soroca, sediul Florești din 01 august 2024 de respingerea a cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii înaintate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrcă Oleg către Bîrcă Cătălina, intervenienți accesorii Structura Teritorială Asistență Socială Florești, IP Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere, fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele colegiului,
judecătorul: **Elena Grumeza**

judecătorii: **Ivan Parii** **Grosu Stanislav**